

Osoko bilkura

Donostian, 2014ko otsailaren 28an

Urrutia, Andres, euskaltzainburua,
Videgain, Xarles, buruordea,
Kintana, Xabier, idazkaria,
Aleman, Sagrario, diruzaina,
Arejita, Adolfo, Iker sailburua,
Coyos, Jean-Baptiste, Jagon sailburua,
Azkarate, Miren,
Goenaga, Patxi,
Iñigo, Andres,
Kaltzakorta, Jabier,
Lakarra, Joseba,
Lizundia, Jose Luis,
Oihartzabal, Beñat,
Oñederra, Miren Lourdes,
Peillen, Txomin,
Salaburu, Pello,
Toledo, Ana,
Uribarren, Patxi eta
Zalbide, Mikel.

Mujika, Alfontso,
Osa, Erramun eta
Zabaleta, Joseba,
zegozkien gaietan.

Ezin etorriak eta ahalak: Aurelia Arkotxak ahala Sagrario Alemani; Jose Irazu «B. Atxaga»-k ahala Andres Urrutiari; Andoni Sagarnak ahala A. Urrutiari; Patxi Salaberrik ahala Andres Urrutiari; Joan Mari Torrealdaik ahala Xabier Kintanari; Patxi Zabaletak ahala Andres Iñigori.

Batzarra Donostiako Foru Diputazioan hasi da 10:00etan, ezkerreko zutabeen ageri diren euskaltzainak bertan direla.

Hasieran, euskaltzainburuak euskaltzain guztiak agurtu eta etorririkoen zerrenda eta ahalak irakurri ditu. Quoruma badela ezagutu eta gero, otsaileko Osoko batzarrari hasiera eman zaio, eguneko aztergaien arabera.

1. Osoko bilkurako (2014-01-31) bilera-agiria onartzea, hala erabakiko balitz.

J. L. Lizundiak 2. orrialdean, aurreko bilera-agiria dela eta, bere izenean datorrena, honela jar dadin eskatu du: «J.

L. Lizundiak dio hori egitea ez dagokiola Zuzendaritzari, eta bestalde bozketa ez zela horrela egin behar, beraz, ez dator bat». Halaber, hortik aurrera datorrenarekin aparteko paragrafo bat egin dadin eskatu du, ez baitu berak esandakoarekin zerikusirik. Iruzkina onartu da.

P. Goenagak bi ohar aurkeztu ditu: batetik, 3. orrialdeko 3. paragrafoak dio: «Azkenik, 2014ko aurrekontua behin-behingo onartzea eskatu dio Zuzendaritzak Osoko bilkurari. Halaxe egin da Osoko bilkuran.». Bere ustez, azken esaldiak dioena ez dago ondo jaso, ez baitago argi behin-behineko edo behin betiko onarpena eman zaien aurrekontuei. Bestetik, Onomastika batzorde ahaldunduak, 2013ko azaroaren 29an aurkezturiko *Pertsona izenen gomendioaren* harira, euskaltzainek oharrak egiteko lana hartu zuten gero, eta, Hego Euskal Herrian, Espainiako Justizia Ministerioak legean egindako aldaketa baten bitartez, arauaren sexu bereizketarako irizpidea ezerezean utzi duenez gero, araugaiaren habe nagusietako bat ezerezean geratu da. Horiek horrela, gertatutakoari buruzko oharra bilera-agirian jaso beharko litzatekeela esan du. A. Urrutiak berretsi du lege-aldaketak dioena eta eskerrak eman dizkie ohargileei.

P. Goenagaren lehen oharrari buruz iritziak egon dira Osoko bilkuran. Azkeanean, P. Salaburuk eta S. Alemanek ondoren datorren testuagatik ordezteko proposatu dute: «Azkenik, 2014ko aurrekontua behin-behingo onartzea eskatu dio Zuzendaritzak Osoko bilkurari. Halaxe egin da Osoko bilkuran, behin betiko onarpena eman arte». Eginiko oharra onartu da Osoko bilkuran.

A. Iñigok bi iruzkin egin ditu; 3. orrialdeko «Arturo Kanpion» jatorrizko «Arturo Campion» izenarekin ordezteko eskatu du; bestetik, 5. orrialdean, 3. paragrafoan «behar» hitza errepikaturik azaltzen denez gero, horietako bat ezaba dadin eskatu du.

J. L. Lizundiak 4. puntuaren amaieran azaltzen den esaldia («Ondorioz, material horren transferentzia egitean, idazkariordearen eta kudeatzailearen esku-hartzea eskatu du. *Halaxe egingo dela onartu da*») ezaba dadin eskatu du. Halaxe egitea erabaki da Osoko bilkuran.

P. Salaburuk «7.1. Euskaltzaindia D ereduaren alde Nafarroan» atalean, «P. Salaburu oinarriz testuaren alde dago, baina zalantza du Ipar Euskal Herriko egoera zein den kontuan hartuz, ez ote litzatekeen hori ere aipatu behar» esaldiaren orde, honakoa hau jaso dadin eskatu du: «P. Salaburu oinarriz testuaren alde dago. Baina uste du holako egoerak, edo are txarragoak, badirela beste tokietan ere, eta beharbada hori aztertu beharko da. Ipar Euskal Herria aipatu du». Eginiko proposamena onartu da Osoko bilkuran.

Bilera-agiriarekin amaitzeko, A. Iñigok kezka agertu du osoko bilkuretako bilera-agiriei alde zuzenetik idatziz oharrak egiten ez zaizkielako, Osoko bilkuran bertan oharrak eta iruzkinak ahoz aurkezten direlako eta puntu hori etengabe luzatzen delako.

Aztergaien 2. puntua gerorako utzi da. Horiek horrela, 4. puntua 2.a eta 5. puntua 4.a izatera igaro dira.

2. Exonomastika. «Antzinateko pertsona-izenak I, II eta III» aurkeztu.

Euskaltzainburuak hitza Alfontso Mujika Exonomastika batzordeko idazkari eta euskaltzain urgazleari eman dio. Hasteko, idatziz ekarriko izen-proposamenen zerrendak euskaltzainen artean banatu eta, ondoren, banan-banan azaldu ditu. Lehen zerrendan, Sumer, Akad, Asiria eta Mesopotamiako izenak transkribatzeko metodoa argitu du. Antzinate Klasikoko pertsona-izenak (II) jorratzean, Mediako eta Akemenestar inperioetako errege eta agintari nagusien izenak ikusi dira. Azkenik, Antzinateko Egiptoko izen-zerrenda aurkeztu du, bertako jainko eta faraoien izenen transkripzioa azalduz. Hiru zerrendetan Euskaltzaindiak orain arte onarturiko sistema errespetatu dela argitu du, inguruko kultura-hizkuntza nagusiak ere kontuan izanda, hots, ingeleza, frantsesa, gaztelania eta alemana bereziki. Era berean, Bibliako eta Greziako tradizio egokituak ere aztertu dira, ahalik eta datu gehienak bateratzen ahaleginduz. Oharrak martxoaren 21erako bidaltzea erabaki da.

3. Batzordeetako, lantaldeetako, egitasmoetako eta zerbitzuetako 2014. urteko planak aurkeztu.

E. Osa idazkariordeak batzorde, lantalde, egitasmo eta zerbitzuetatik jasoriko planak zerrendatu ditu, bai eta falta direnak aipatu ere. Falta diren planak-eta jasotzeko ahalegina egingo da. Hurrengo Osoko bilkurara 2013. urteko errendapenak eta 2014. urteko plangintzak ekarriko dira, maiatzeko Osoko bilkurak onar ditzan, hala egitea erabakitzen badu.

4. Euskaltzaindiaren webguneko zenbait atal mugikorretan kontsultatu ahal izateko, prestatu aplikazioaren aurkezpena.

Euskaltzainak Batzar aretotik irten eta beste areto batera joan dira. Hedabideen aurrean egin den aurkezpenean, Alazne Gorrotxategik, beirikuntza paratzeaz arduratu den informatikariak, eginiko bertsioaren nondik norakoak aurkeztu ditu. Funtsan, Euskaltzaindiak bere webgunean jarriak dituen atal erabilienak (Hiztegi Batua, Orotariko Euskal Hiztegia eta Euskal Onomastikaren Datutegia) telefono mugikorretatik zuzenean kontsultatzeko bertsioa da aurkeztu dena. Ondorioz, mu-

gikorrek ez dute inolako aplikaziorik-eta eskuratu behar atal horiek kontsultatu ahal izateko.

Aurkezpenaren ondoren, hasierako batzartokira itzuli dira euskaltzainak.

5. Baionako Osoko bilkuran abiatu-rikiko gogoetaldia.

Idazkariordeak informazioa eman du. Gogoetaldi horren barruan, bilera egin dute otsailaren lauan, A. Urrutiak eta X. Videgainek (A. Arejitak ez zuen bilkura-
ra joateko erarik izan) Zuzendaritzaren izenean eta Gramatika batzordearen izenean, berriz, P. Salaburuk eta J. M. Makazagak, batzordeko burua eta idazkaria hurrenez hurren. Bilera honetan zenbait puntu adostu dira. Horren ondorioz, Zuzendaritzak, otsailaren 12an eta 26an eginiko bilkuretan, puntuok begi onez ikusten dituela erabaki zuen, eta gaur ekarri ditu Osoko bilkurara, honek, hala erabakitzen badu, berretsi ditzan. Ondoren, Zuzendaritzak otsailaren 4ko bileraren akta irakurtzea eta otsailaren 4ko bilerako puntuak berrestea proposatu du. Halaxe egitea erabaki da Osoko bilkuran.

Ondorioz, idazkariordeak otsailaren lauko bilera-agiria irakurri du. Ostean, adostutako puntuak irakurri ditu, berretsiak izan daitezzen. Ondorengoak dira Osoko bilkuran irakurri dituen puntuak:

- a) Gramatika batzordeak lan handia egingo du (*EGLU*en eguneratzea eta moldaketa), Euskaltzaindiko beste batzordeek duten autonomia eta koordinazio berarekin.
- b) Gramatika batzordeak lan txikia egingo du (*EGLU*en laburpena, proposamenak, eta abar), Euskaltzaindiko beste batzordeek duten autonomia eta koordinazio berarekin. Bi kasuetan Gramatika batzordeak zehaztuko ditu edukiak eta Osoko bilkuran aurkeztuko. Osoko bilkurak erabakiko du gero, lan hori Euskaltzaindiaren izenean argitaratu nahi badu, nola kudeatu materialen eztabaida.
- c) Euskaltzaindiaren Zuzendaritzak beste liburu bat egitea bultzatuko du, batzorde ahaldundu suntsikor baten bidez. Liburu horrek (izenburua *Euskara Batuaren Eskuliburua* izan dezakeena), hasierako fase batean, Euskaltzaindiak emanak dituen arauak, gomendioak eta irizpenak (morfologiakoak, sintaxikoak, ortografiakoak, onomastikakoak, hiztegikoak) era didaktiko eta dibulgatiboan jasoko lituzke.
- d) Zuzendaritzak Osoko bilkurari proposatzen dio puntuok garatuak izan daitezela hurrengo osoko bilkuretan, horretarako behar diren agiriak ekarriz, eta Osoko bilkuraren erabakimenean jarriz.

P. Salaburuk hitza eskatu eta adostu dena iazko Barne Jardunaldietan Gramatika batzordeak aurkeztutako plana dela azpimarratu du. Tartean urte bat galdu dela ere gaineratu du. Era berean, 2000ko martxoaren 30/31ko Osoko bilkurako bilera-agiriak dioena ere irakurri du. Izan ere, bertan Euskaltzaindiak onarturiko arauekin argitalpen bat paratuko zela jaso zen, bai eta honi buruzko epeak eta bestelako argibideak ere. Harrezkero, inolako argibiderik ez dela eman ere gaineratu du.

P. Urribarrenek Gramatika batzordekideek *Euskara Batuaren Eskuliburua* orain onartu dutela esan du. Bere iritziz, azaroan onartu izan balitz ez zen iskanbilarik sortuko, biak bateragarriak ziren eta. J. L. Lizundiak azaroan bi egitasmoak kontrajartzean gaizki egin zela nabarmendu du eta ondo egin dela zuzendu denean. Era berean, bi egitasmoak koordinaturik garatu behar direla ere azpimarratu du.

A. Urrutiak adostutakoa berresten den eta inork botaziorik eskatzen duen galdetu du. Inork botaziorik eskatu ez duenez gero, adostutakoa berretsi da Osoko bilkuran, aho batez.

6. Euskaltzaindiaren 2014. urteko aurrekontua: jasotako oharrak eta iruzkinak aurkeztu, eztabaidatu eta erabaki, hala onartzen bada.

Sagrario Alemanek eta J. Zabaletak euskaltzainek eginiko oharrak (Goenaga, P.; Oñederra, M. L.; Lizundia, J. L.; Salaburu, P.; Torrealдай, J. M. eta Urrutia, A.), bai eta Zuzendaritzak egiten duen proposamena ere aurkeztu dituzte. Horretarakoxe bi dokumentu baliatu dute; batetik, *2014ko aurrekontua. Euskaltzain osoen oharrak*; bestetik, *2014ko aurrekontua, Zuzendaritzak 2014-02-26an aho batez onartua*. Lehenbizikoak euskaltzainek eginiko ohar guztiak jasotzen ditu, bigarrenak, Zuzendaritzak aurrekoak kontuan harturik egiten duen proposamena.

2014ko aurrekontua, Zuzendaritzak 2014-02-26an aho batez onartua deituriko dokumentuan, aurrekontuak izan dituen egokitzapenak, diru sarreretan eta gastuetan, azaldu eta azpimarratzen dira. Diru sarreretan atala aurrekoan aurkeztutakoa baino 19.746,41 euro handiagoa da. Era berean, aurrekontu orekatua izango da, euskaltzain osoek egindako ekarpen batzuetan jasotako kezka eta eginiko proposamenak kontuan hartuz.

Irizpideei dagokienez, Zuzendaritzak, euskaltzain batzuen ekarpenak-eta aintzatzat hartuz, batzordeetako, lantaldeetako eta Osoko bilkuretako batzar-dietak ordaintzea proposatzen du. Irizpide honek, sarreretan eta irteeretan atalen artean aurreko proposamenean zegoen diferentzia (begiz jotako defizita) areagotzen duenez, aurrekontu orekatuak aurkeztu ahal izateko, egokitzapen txiki batzuk aparte utzirik, munta handiko bi egokitzapen egitea proposatu du Zuzendaritzak.

Batetik, ikertzailearen estatutua garatu ondoren, egitasmoetako teknikari batzuei ikertzaile-kontratua eskaintzeko prozesua bizkortzea. Horrek, Balio Erantsia-
ren gaineko Zergan aurreratzea eta egitasmoetan inbertitu ahal izatea ekarriko du. Ikertzaile-kontratua abian jarri ahal izateak Euskaltzaindiko ikertzailearen estatu-
tua martxoko Zuzendaritzaren bileran lantzea eta Osoko bilkuran aurkeztea eska-
tuko du.

Bestetik, Hiztegi Batuko lantaldearen lanak egiteko, bai eta Zientzia eta Teknika egitasmoa garatzeko ere, aurreikusiriko aurrekontuak doitzea proposatu da. Lehenbizikoari dagokionez, bilera baterako prestalanak aurreikusi dira. Egitasmoa-
ren kasuan, ordea, orain arte aurreikusiriko aurrekontuaren erdia jasotzea erabaki da. Horiek horrela, lantaldearen gainerako lanak eta egitasmoaren aurrekontuaren bigarren zatian begiz jotako planak garatuko dira, Euskaltzaindiak bitarteko gehi-
garriak eskuratzen dituen neurrian. Ondorioz, baldintzaturik geratuko da hauen garapena. Nolanahi ere, Zuzendaritzak konpromisoa hartu du bi egitasmo hauek normaltasunez garatzeko bitartekoak eskuratzen ahalegintzeko.

J. L. Lizundiak, egitasmoen atalean, 2013an geroratutako «Euskaltzaindiaren Historia» egitasmoa 2014. urtean berriz martxan jartzeari buruz egin duen proposamenaren inguruan inolako azalpenik, ez eta argibiderik ere ez duela jaso nabarmendu eta protesta egin du. Era berean, 2014. urteko aurrekontuak bozka daitezen eta isilpeko botoa eman dadin eskatu du.

S. Alemanek erantzun dio esanez zuzenean erantzun ez bazaio ere, Zuzendaritzak eginiko proposamenean agertzen ez denez gero, eginiko ekarpena ez dela Zuzendaritzak markaturiko lehentasunetan barruratu. Izan ere, 2014. urteko irizpideetan lanpostuak eta egitasmoak bere horretan mantentzea proposatu da, beraz, ez da bestelako egitasmorik, ez eta geroratutakorik ere, abian jartzea aurreikusi.

J. L. Lizundiak desadostasuna agertu du eta oharrak egin dituzenez gero, erantzuna zor zaiola nabarmendu du.

Puntu honekin amaitzeko, isilpeko botazioa egin dadin eskatu denez gero, 2014. urteko aurrekontuei behin betiko onarpena emateko bozketa egin da. Emaitza honakoa izan da: 22 bai, 2 ez eta boto 1 zuri.

7. Esku artekoak.

7.1. J. B. Coyosen liburu berria Maulen aurkeztua. Martxoko Osoko bilkuran banatuko da *Zubererazko istorio, alegia eta ipuin irri-egingarri* liburu berria, Euskaltzaindiak argitaratua, jada Mauleko Herriko Etxean otsailaren 15ean aurkeztua.

7.2. Hurrengo bilkurak. Martxoaren 28an, goizeko 09:30ean Osoko bilkura egingo da Bilbon, egoitzan. Ageriko bilkura ere egoitzan bertan egingen da, 2013. urtean urgazle izendatu zirenei diplomak-eta emateko.

Eta besterik ez dela, 13:40an Osoko bilkura bukatutzat eman da.

Andres Urrutia Badiola,
euskaltzainburua

Xabier Kintana Urtiaga,
idazkaria